

Timailhan nga Husto na ang Kagulangon sa Durian

1. Ang bunga muabot ug 106-108 ka adlaw gikan sa pag-abri sa mga bulak ilabina sa mga lokal na matang sa durian; 112-113 ka adlaw sa Chanee; ug 125 ka adlaw sa Mon Thong.
2. Mura ug hinog ang iyang hitsura kung pikpikon lanog ang tingog niini.
3. Mu-kolor brown ang panit ngadto sa pagka-dalag nga lunhaw.
4. Isog ang baho.
5. Humok ang iyang mga tunok.
6. Nindot kayo ang iyang porma madanihon
7. Tam-is ug hingpit ang kalami sa durian kon maayo ang pagkahinog.

Name	Plant Part(s) Attack	Control Measure
Insects/Pests		
Beetles	Infest shoots & young Seedlings	Spray Roxion
Twig borers	Small branches or twigs of young & old trees	Prune damaged branch & burn
Psyllid	Infest new shots & leaves in young & old trees	Spray with Roxion, Spray when moth is present
Brown Scale Fruit borer (Tonica sp. Dichochrosis punctiferales)	Young shoots & leaves unopened flowers & fruitlets	Sapray with Decis Perfection
Shot-hole borer	Trunk and stem	Scrape affected portion with a sharp knife. Coat / paint scraped portion with Allette or Copper-based fungicide & insecticide
Mealy bugs	Fruits & all parts of the tree	Spray systematic fungicides
Diseases		
Seedling dieback	Seedlings	Spray systematic fungicides
Foliar blight	Infect the leaves	Spray systematic fungicides
Patch canker/Stem canker	Infects trunks, stems	Scrape-off infected parts & twigs & paint with Allette or Copper-based fungicides
Pink diseases	Twigs and smaller branches	Spray with Tridemorph (Calixim); Triadiamefon (Bayleton); Copper hydroxide (Koxide) or Bordeaux mixture
Rhizoctonia	Folliage	Spray with Tramefon-Bayleton, Thiophanate methyl (Topsin M)

Produced by:

FARMERS INFORMATION AND TECHNOLOGY SERVICES (FITS)

4th Floor, City Hall Annex. Bldg., 113 A. Pichon St.,
Davao City

Repackage by:

AGRICULTURAL TRAINING INSTITUTE REGIONAL TRAINING CENTER XI

ATI-RTC XI, Datu Abdul Dadia, Panabo City,
Davao del Norte, 8105

Reference:

Bureau of Plant Industry, Davao National Crop Research, Development and Production Support Center, Bago Oshiro, Davao City

ATI Davao Region

DURIAN PRODUCTION GUIDE CEBUANO

Giya sa Pagtanum ug Durian.

www.ati.da.gov.ph/ati-11

Pasiuna

Sa nasud sa Pilipinas, ang tanum nga Durian (*Durio zibethinus*) kasagaran mutubo sa Mindanao, labina sa rehiyon sa Davao, Nagkandaiya ang mga barayti niini sama sa Chanee, Mon thong, Arancillo, GD 69, Puyat ug uban pa.

Sikat ang durian tungod sa iyang baho ug kalamansi. Ang mga opinion sa mga tao babin sa baho niini kabaliktaran kung matilawan na kini. Adunay mala-gatas na lasa ang bisaan pa sa baho niini.

Ang durian usa ka bililhon nga prutas sa Pilipinas. Ginabaligya kini isa tibuok niini nga bunga, o ibaligya pinaagi sa mga lido niini ug ibalot lang sa plastic o styro. Ginasagol pud kini isip flavoring sa ice cream, sa mga tinapay ug pang pastry products.

Hulagway

Ang punuan sa durian musukod ug 12-15 cm ang kataas. Itumon kini ug panit nga adunay pagka-red brown niini tungod sa kagahi sa punuan niini.

Ang mga dahon niini porma ug oval nga pahiluna. Ang taas nga babin sa dahon humok ug sinawon. Ang mga bulak niini puti nga adunay pagkalunhaw. Ang bunga usab niini kolor berde padulong ngadoto sa pagka-brown, tunukon nga muporma ug lingon o oblong kon modako na.

Pag-andam sa Tanum

1. Pili-a ang mga liso sa durian nga maayo ang pakaporma ug gulang na nga maayo ang pagkahinog nga gikan sab sa mga rekomenado nga matang sa durian.
2. Paturuka ang mga liso sa durian sa luyunganan nga kahon sinagulan sa pinulbos nga bunot ug bagaso para maayo ang iyang pagpanurok.
3. Human sa 9-12 ka adlaw nga pagpaturok, isulod ang mga semilya sa plastic bag nga adunay sukad nga 18x25x.01 cm nga gisudlan sa garden soil ug pino nga balas sa sapa ug mga compost nga husto lamang nga gidaghanon ug ipahiluna kini sa nursery nga adunay landong o atop.

4. Bisbisi kini dayon human ug pahiluna sa plastic bag ug bisbisi kini matag duha hangtud tulo ka adlaw o sa matag higayon nga gikinahanglan ang patubig.
5. Ang mga semilya nga gipaturok andam nga sumpayanan o i-grafting paglabay sa 21 ngadto sa 30 ka mga adlaw ang ida sa tanum subay ang hypocotyl grafting; epicotyl side grafting alang sa 2-4 ka bulan, ug patch budding alang sa walo ka bulan ug sa mga gulang na nga mga rootstocks.
6. Anam-anamon pagkuha ang mga salipud sa nursery gikan sa 30% ngadto sa hingpit nga makasugakod sa sidlak sa adlaw duha ka bulan sa dili pa kini itanum sa uma.

Characteristics of NSIC Registered Durian Varieties								
Varieties	Fruit Shape	Fruit Size	Maturity (no. of days)	Peel Color	% Edible Portion	Aroma	Flesh color	TSS
Chanee	Cylindrical	2-4	110-115	Greenish brown	35-40%	Moderate	Golden	25
Mon Thong	Elongated	2-5	120-125	Golden brown	25%	Moderate	Creamy yellow	27
Atbrine	Ellipsoidal	2-4	105-115	Greenish brown	25%	Strong	Naples yellow	25
Mamer	Ellipsoidal	1-2	105-115	Greenish brown	25%	Strong	Barium orange	25
GD 69	Obovate	2-4	113-115	Greenish brown	36%	Strong	Canary yellow	26
Alcon Fancy	Round	1-2	90-110	Greenish brown	35%	Strong	Yellow	27
Lacson Uno	Obovate	3-6	115-120	Brownish green	35%	Strong	Chrome yellow	27
Arancillo	Ovoid to cylindrical	1-3	115-120	Brownish green	38%	Strong	Chrome yellow	27
Puyat	Cylindrical	3-5	120-125	Greenish brown	40%	Strong	Yellow	27
Oboza	Cylindrical	3-4	120-125	Green	21%	Moderate	Yellow	26
Duyaya	Cylindrical	3-5	120-125	Green brown	31%	Weak	Yellow	27
SMIARC #2	Ovoil to cylindrical	2-3	115-120	Brownish green	28%	Moderate	Barium yellow	27

Pag-andam sa Uma

1. Limpiohi ang tamnan sa mga sagbot.
2. Daruha ang karasa pag-ayo ang uma aron mapulpog ang yuta.
3. Istakahi sa distansya nga 8 ka metros matag punuan ug 8 ka metros taliwala sa matag tudling. Andama ang bangag 30cm diayametro sa kalalumon nga 30cm.

Pagtanum

1. Kuhaan gayud ang plastic bag ug itanum ang semilya, paninguhaan nga dili mapusgay ang yuta gikan sa sudlanan.

2. Tabuni ang bangag sa tabunok nga yuta ug hinaya kini pagdoot.
3. Basali ug abono 50g (5tbsp) sa complete fertilizer 14-14-14 or basi sa soil analysis ug tabuni ug pino nga yuta ang abono. Dungagi ang aplikasyon sa abono kung mudako naang tanum nga durian.

Paggalam

1. Salipod sa Bag-ong Tanum: Butangi og salipod ang mga bag-ong durian sulod sa 4-6 ka bulan, depende sa kondisyon sa panahon ug tanum. Ang pagtanum og saging taliwala sa tudling makatabang.
2. Pag-aplikar sa Fertilizer: Kung wala masusi ang yuta, butangi og NPK 12:4:7, 1000 gramo matag punuan sulod sa unang 5 ka tuig. Idugang ang 4kg matag punuan sa ika-12 nga tuig.
3. Paglimpyo sa Palibot: Limpyohi ang palibot sa durianan ug tangtanga ang mga sagbot sa dili pa mangabono.
4. Pagtanum og Cash Crops: Pagtanum og cash crops taliwala sa tudling sa durian hangtod nga magsugod kini ug bunga.
5. Pag-atiman sa Porma sa Canopy: Putla ang mga masakiton ug patay nga sanga aron mapadayon ang maayong porma sa canopy ug aron mudaghan ang bunga.
6. Pag-atiman sa Durian sa Ting-init: Patubigi ang durian ug tabuni og dagami, dahon, o mga bunot sa lubi ug saging aron maghatag ug kabugnaw ug kaumog sa tanum.

Ang Ani sa Durian

Ang maayong pagkagalaman ug pagdumala sa durian magsugod sa pagpamunga niini sulod sa lima ka tuig. Lisud mailhan kung hinog na ang bunga tungod sa taas nga punuan, mao nga kasagaran magpaabot nga mahulog. Kung sobra ang bunga, maapektuhan ang kahimsog sa punuan, busa importante nga kuhaan ang sobra nga bunga.

Ampingan ang durian pinaagi sa paghigot sa pungago. Kung mahulog ang bunga, dali ra kini madunot ug mabun-og ang tunok ug ang bunga sulod sa 36 oras. Ang hinog nga durian makaon pa sulod sa 2-3 ka adlaw. Ibaligya dayon ang durian ug ibutang sa plastic crates o basket. I-transport kini gamit ang truck ug ipahiluna sa cold storage nga 15°C aron magpabilin presko sulod sa tulo ka semana.